

veliko število ljudi, kar priča o izrednem zanimanju, ki praviloma spremlja tovrstne kulturne dogodke lokalnega značaja. Ponovno se je pokazalo, da je prav, da razstave, ki obravnavajo neko ožjo lokalno tematiko, predstavimo ne le v samem arhivu, pač pa zlasti v okolju, na katerega se navezuje. To potrjuje tudi odziv velikega števila obiskovalcev, ki so se zvrstili v slabih dveh mesecih do zaprtja razstave.

Naj na tem mestu še posebej omenim izredno plodno sodelovanje med Krajevno skupnostjo Šempeter in Osnovno šolo Ivana Roba, ki ima velik posluš za različne kulturne prireditve, za katere ne le nudi prostor, ampak tudi aktivno sodeluje s pripravo kulturnega programa.

Metka Nusdorfer Vukšanović

Mostovi Ptuja, priložnostna razstava Zgodovinskega arhiva Ptuj

Ptujski kolegi nas vsaj enkrat letno presenetijo s pripravo in postavitvijo razstave, ki po konceptu in vsebini presega klasično postavitve naših arhivskih razstav.

Tokrat smo si lahko med 2. avgustom in 21. septembrom v Mibeličevi galeriji na Ptujju ogledali priložnostno razstavo o mostovih na Ptujju, njihovi vlogi v preteklosti in pomenu v današnjem času. Razstava je bila pripravljena ob otvoritvi novega mostu čez Dravo, namenjenega izključno pešcem in kolesarjem. S tem mostom je Ptuj pridobil z romantično svetlobo osvetljeno sprebajalno pot čez reko Dravo.

Razstavljeni eksponati so predstavljeni kronološko, od nastanka naselbine na Ptujju pred več kot dva tisoč leti, prek rimskega obdobja, za katerega so ohranjeni že prvi arheološki podatki o obstoju mostu, do srednjeveškega obdobja in mostu, ki je bil zgrajen okoli leta 1330 in je na istem mestu stal vse do srede 20. stoletja. Spremljevalni tekst so obogatile čudovite vedute Ptuja od 17. stoletja dalje.

Skozi stoletja so seveda meščani most temeljito obnavljali, saj je bil zaradi lesene konstrukcije, ljudili poplav in zmrzali neprestano ogrožen. Konec 19. stoletja so mestni očetje resno razmišljali o postavitvi novega železnega mostu, vendar je do realizacije tega projekta prišlo šele sredi našega stoletja.

Poleg lesenega mostu je dobil Ptuj v drugi polovici prejšnjega stoletja še eno prometno vez s svetom, zgrajen je bil namreč železniški most čez Dravo, kar je pomenilo velik gospodarski napredek za kraj in okolico.

Poleg dveh glavnih mostov pa je imel Ptuj konec

prejšnjega stoletja tudi dva manjša. Prvega v centru mesta, most preko Grajene, drugega pa na desnem bregu Drave, most čez Studenčnico.

Med obeima vojnama je bil most kljub popravilom že v zelo slabem stanju, a je kljub temu dočkal začetek 2. svetovne vojne, vendar ga je jugoslovanska vojska ob svojem umiku podrla. Nemci so seveda most potrebovali, zato so že leta 1941 zgradili novega, ki pa ni imel dolgega življenja, saj so ga Nemci ob umiku 1945. porušili. Prav tako je bil v

letalskem napadu porušeni tudi železniški most.

Po vojni je bilo potrebno zgraditi nova mostova. Železniški most so kmalu obnovili in usposobili za promet, lesen most pa je bil le začasna rešitev. Nosilnost mostu je bila le 5 ton, kar je zahtevalo dodatne prometne ukrepe na mostu, kot enosmerni promet in omejitve hitrosti na 15 kilometrov na uro. Na mostu je bil nepopisen drenj, saj se je sredi petdesetih let čezenj prepeljalo čez 3000 kolesarjev dnevno, veliko pa je bilo tudi pešcev, vprežnih vozil in tudi že avtomobilov.

Izgradnja novega betonskega mostu je bila nujno potrebna.

Leta 1957 je bila podpisana pogodba o izgradnji novega mostu, že čez slabi dve leti, natančneje 22. 2. 1959, pa je stekel promet preko novega ptujskega mosta.

Avtorica razstave Tjaša Mrgole Jukič je s postavitvijo razstave skušala prikazati življenje ptujskih meščanov in njihovo povezanost z mostom. Komunikacija prek reke Drave je v raznih obdobjih pomenila vez s svetom, pa tudi možnost zaslužka in s tem povezanega razvoja kraja.

Razstavljenih je bilo 100 dokumentov, od tega je bilo 90% slikovnega gradiva. Razen prvih slik (rimske kamen), starih vedut mesta (Pokrajinski muzej Ptuj) in nekaj fotografij (zasebni zbiralec razglednic g. Golob) je bilo ostalo razstavljeno gradivo iz Zgodovinskega arhiva Ptuj.

Zanimivo je najnovejše gradivo, gradivo peš mostu - saj je avtorica poskrbela, da je v arhivu ustvarila zbirko, iz katere je izbrala razstavne eksponate. Na ta način je poskrbela, da se v arhivu hranijo podatki, ki sicer tja ne bi prišli.

Ob postavitvi razstave je Zgodovinski arhiv Ptuj izdal zloženko, posnet je bil film (sprehod po razstavi) z naslovom Mostovi Ptuja v dolžini 25 minut.

Razstava bo na povabilo postavljena tudi v Mariboru, kjer bo na ogled od 20. oktobra do 20. novembra 1997.

Tudi v Ljubljani si bomo razstavo o ptujskih mostovih lahko ogledali, in to v prostorih Arhiva Republike Slovenije od 27. novembra dalje.

Branko Radulović